

Forssan ammatti-instituutti | Faktia Oy
LOUNAIS-HÄMEEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

TOIMINTAOHJE

Opiskeluoikeuden ja kurinpitoasioiden toimielin

Opiskelijan oikeusturvatoimikunta

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä

Voimassa 1.3.2021 alkaen

Sisällys

1. Yleistä.....	2
2. Toimielimen toimiala ja nimi	3
3. Soveltamisala	3
4. Toimielimen asettaminen ja vastuualue	3
4.1 Toimielimen asettaminen	3
4.2 Kokoonpano	3
4.3 Toimielimen vastuualue ja tehtävät	4
5. Kokousmenettelyt.....	4
5.1 Kokouksen koolle kutsuminen, aika ja paikka.....	4
5.2 Kokouksen laillisuus	4
5.3 Läsnäolo toimikunnan kokouksissa	4
5.4 Esittely	4
5.5 Esteellisyys.....	5
5.6 Kokouksen pöytäkirjan laatiminen, tarkistaminen ja nähtävänä pitäminen	5
6. Valitusoikeus ja muutoksenhaku	5
7. Muut säännöt.....	6
7.1 Nimenkirjoitusoikeus ja asiakirjojen allekirjoittaminen.....	6
7.2 Toimikunnan jäsenten palkkiot	6
7.3 Voimaantulo.....	6

1. Yleistä

SORA-säädökset ja -määräykset käsittelevät ammatillisessa koulutuksessa **opiskeluun soveltumattomuuteen liittyviä ratkaisuja**. Niiden keskeisenä tavoitteena on antaa tietoa ammatilliseen koulutukseen opiskelijaksi pyrkiville ja opiskelijoille, opinto-ohjaajille ja opettajille sekä koulutuksen järjestäjille eri koulutusaloille sijoittuvien säädöksissä lueteltujen tutkintojen edellyttämistä terveydentila- ja toimintakykyvaatimuksista. Tavoitteena on myös antaa koulutuksen järjestäjille riittävästi perusteita opiskelijaksi ottamista koskevaa päätöksen tekoa varten sekä parantaa koulutuksen ja sen jälkeisen työelämän turvallisuutta.

SORA-säädöksiä sovellettaessa Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymässä toimitaan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- **turvallisuus** (asiakkaan, potilaan, alaikäisen, liikenteen, opiskelijan itsensä sekä opiskelu- ja työyhteisön turvallisuus) sekä turvattomuutta aiheuttavien tilanteiden ennaltaehkäisy
- **esteettömyys** oikeus opiskella on ensisijaista (terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä puute harkitaan yksilöllisesti opiskelijaksi ottamisen yhteydessä ja asiaa tarkastellaan sen mukaan, suoriutuuko opiskelijaksi hakeutuva opintojen käytännön tehtävistä ja työpaikalla tapahtuvasta opiskelusta, kun otetaan huomioon alaikäisen, potilaan, asiakkaan ja liikenteen turvallisuus)
- **yhdenvertaisuus, tasa-arvoisuus** (kohtelussa ja asioita ratkaistaessa)
- **opiskelijan oikeusturva** (koulutuksen järjestäjän vastuullisuus päätöksenteossa, päätösten perustelut, dokumentointi ja muutoksenhaku)
- **yhteistoiminnallisuus ja monipuolinen asiantuntemus** (yhteistyö perusopetuksen, opinto-ohjauksen, vanhempien/huoltajien, muiden koulutuksen järjestäjien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden kanssa)
- **asioista tiedottaminen, ongelmien ennaltaehkäisy**
- **opiskelijan ohjaus ja tukeminen.**

SORA-säädökset ja muut määräykset:

- Laki ammatillisesta koulutuksesta, AKL (L 531/2017)
- Rikosrekisterilaki (L 770/1993)
- Laki opiskelijoiden oikeusturvalautakunnasta (L 956/2011)
- Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017
- Muut voimassa olevat asiaan liittyvät säädöksen ja määräykset

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymässä SORA-tutkintoihin kuuluvat seuraavat järjestämisluvan VN/13388/2020 mukaiset tutkinnot:

- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto
- Kehitysvamma-alan ammattitutkinto
- Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto

- Vanhustyön erikoisammattitutkinto
- Kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalveluiden erikoisammattitutkinto
- Kasvatus- ja ohjausalan erikoisammattitutkinto
- Logistiikan perustutkinto
- Kuljetusalan ammattitutkinto

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain keskeiset SORA-säännökset koskevat opiskelijaksi ottamisen perusteita, esteettömyyttä ja opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä, opiskelijaksi ottamiseen liittyvää tiedonsaantia, opiskeluoikeuden peruuttamista, opiskeluoikeuden peruuttamiseen liittyvää tiedonsaantia, opiskeluoikeuden palauttamista, huumausainetestausta, kurinpitoa, menettelyä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa sekä kurinpitoasiassa, arkaluonteisten tietojen käsittelyä, julkisuutta ja tietojensaantioikeutta sekä muutoksenhakua.

2. Toimielimen toimiala ja nimi

Opiskeluoikeus ja kurinpitoasioita käsittelevän toimielimen nimi on opiskelijan oikeusturvatoimikunta. Toimikunnalle kuuluu L 531/2017 ja VNA 673/2017 mukainen opiskeluoikeuden peruuttaminen ja palauttaminen, määräaikainen erottaminen, asuntolasta erottaminen sekä opiskeluoikeuden pidättäminen.

3. Soveltamisala

Toimintasääntöä sovelletaan Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän opiskelijan oikeusturvatoimikunnan päätöksenteko- ja kokousmenettelyissä.

4. Toimielimen asettaminen ja vastuualue

4.1 Toimielimen asettaminen

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän yhtymähallitus asettaa monijäseniseen opiskelijan oikeusturvatoimikuntaan koulutuksen järjestäjän, opiskelijahuollon, opettajien, työelämän ja opiskelijoiden edustajat. Opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa koulutuksen järjestäjä nimeää toimielimeen lisäksi opiskelijan koulutussopimustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen osalta työnantajan edustajan. Koulutuksen järjestäjä nimeää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet ja varajäsenet enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Toimielimen puheenjohtajaksi tulee nimetä muu kuin opiskelijoita edustava jäsen.

4.2 Kokoonpano

Toimielimeen kuuluvat toimintakaudella 2021-2023 koulutuksen järjestäjän edustajana rehtori Heli Elo-Vuola (puheenjohtaja), opiskelijapalveluiden edustaja Sari Saukonieniemi, opettajien edustaja Marko Ruusiala, työelämän edustaja Petri Yli-Jaakkola ja opiskelijaedustajaksi toimielimen oppilaitosedustajien esittämä opiskelija. Puheenjohtaja nimeää uuden opiskelijajäsenen opiskelijan vaihtuessa kesken toimintakauden. Tarvittaessa toimikuntaan voidaan kutsua asiantuntijajäseniä.

Opiskeluvoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa koulutuksen järjestäjän edustajana puheenjohtaja nimeää toimielimeen lisäksi tutkinnon suorittajan koulutussopimustyöpaikan tai oppisopimuskoulutuksen osalta työnantajan edustajan.

Opiskelijoita edustavan jäsenen tulee olla 15 vuotta täyttänyt. Opiskelijoita edustavalla jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Jäsenten esteellisyyteen sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 27–29 §:ssä säädetään. Toimielimen äänivaltaiset jäsenet toimivat virkavastuulla.

Opiskelijan oikeusturvatoimikunnalla on nimetty sihteeri. Käsiteltävien asioiden arkaluontoisuudesta ja henkilökohtaisuuden takia kokouksen asiakirjoja tulee käsitellä vain niiden henkilöiden, joita asia koskee (Tietosuojalaki 1050/2018).

4.3 Toimielimen vastuualue ja tehtävät

Opiskelijan oikeusturvatoimikunnan tehtävänä on

- 1) päättää opiskelijan opiskeluvoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta
- 2) päättää opiskelijan määräaikaisestä erottamisesta
- 3) päättää opiskelusta pidättämisestä.

Työvoimakoulutuksen keskeyttämistapauksissa menetellään kuten laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 916/2012 säädetään.

5. Kokousmenettelyt

5.1 Kokouksen koolle kutsuminen, aika ja paikka

Opiskelijan oikeusturvatoimikunnan kokouksen koollekutsujana toimii puheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävä asia. Kutsu toimitetaan postitse, puhelimitse tai sähköpostitse. Kurinpidollisissa ja opiskeluvoikeudellisissa asioissa kutsu toimitetaan välittömästi, viimeistään neljä (4) päivää ennen kokousta. Muissa ei-kiireellisissä asioissa seitsemän (7) päivää ennen kokousta. Opiskelijan oikeusturvatoimikunnan kokoukset voidaan toteuttaa myös sähköisenä kokouksena.

5.2 Kokouksen laillisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään puolet toimielimen jäsenistä on läsnä.

5.3 Läsnäolo toimikunnan kokouksissa

Esityslistalla olevaa asiaa käsiteltäessä paikalla voi olla kuultavana opiskelija ja/tai hänen huoltajansa. Puheenjohtaja voi pyytää tarvittaessa kokoukseen asiantuntijoita ja asianosaisia. He eivät voi osallistua varsinaiseen asian käsittelyyn. Opiskelijajäsen voi olla läsnä ja käyttää puhevaltaa opiskelijan opiskeluvoikeuden peruuttamista ja palauttamista sekä kurinpitoasioita käsiteltäessä.

5.4 Esittely

Asiat päätetään toimikunnan kokouksessa puheenjohtajan esittelystä. Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta kurinpitovirastoituksen syynä oleva teko tai laiminlyönti on yksilöitävä. Ennen opiskeluvoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen asiantuntija- ja muu selvitys. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto Valviraan on ilmoitettava tieto

vireillä olevasta terveydenhuollon opiskelijaa koskevasta opiskeluoikeuden peruuttamisprosessista. Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Jos toimikunnan jäsenet ovat yksimielisiä, voidaan kokoukseen tuoda uusi asia esityslistan ulkopuolelta kokouksen käsiteltäväksi. Lisäksi toimielin voi päättää, ottaako se kiireelliset asiat käsittelyyn esityslistan ulkopuolelta.

5.5 Esteellisyys

Jäsenten esteellisyyteen sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 27–29 §:ssä säädetään. Kokouksessa läsnä olevan on ilmoitettava esteellisyydestään asian käsittelyyn. Opiskelijan oikeusturvatoimikunnan puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun läsnäoloon oikeutetun henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi.

5.6 Kokouksen pöytäkirjan laatiminen, tarkistaminen ja nähtävänä pitäminen

Kurinpitorangaistuksista, opiskeluoikeuden peruuttamista ja opiskelusta pidättämisestä tulee antaa kirjallinen päätös ja lain 531/2017 85 § tarkoitetut toimenpiteet tulee kirjata. Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja määräaikaisesta erottamisesta päätetään, on päätettävä päätöksen toimeenpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta. Valviralle on annettava tieto terveydenhuollon opiskelijaa koskevasta opiskeluoikeuden peruuttamispäätöksestä ja perusteluista samoin kuin opiskeluoikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä. Opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevia tietoja sekä opiskelija rikosrekisteriotetta saavat käsitellä vain ne, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta tai antavat lausuntoja niistä.

Koulutuksen järjestäjän tulee säilyttää arkaluontoiset tiedot erillään muista henkilötiedoista. Arkaluontoiset tiedot poistetaan rekisteristä välittömästi, kun niiden säilyttämiselle ei ole enää lakisääteisten tehtävien edellyttämää perustetta, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua tietojen merkitsemisestä rekisteriin. Pöytäkirjan kirjoittaa sihteeri. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja sen varmentaa kokouksessa valitut pöytäkirjantarkastajat. Allekirjoitettu pöytäkirja säilytetään arkistointisäännön mukaan. Opiskelijan oikeusturvatoimikunnan pöytäkirjat ovat salaisia.

6. Valitusoikeus ja muutoksenhaku

Hallintoasioissa tehdystä päätöksestä saa hakea muutosta Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/20017 säädösten 111- 116 §:t, Hallintolain 434/2003 ja laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019 mukaisesti Ennen muutoksenhakua opiskelija voi neuvotella asiastaan päätöksen tehneen henkilön tai toimielimen kanssa.

Oikaisuvaatimus aluehallintovirastolle (AKL 111 §)

Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle, kun koulutuksen järjestäjän päätös koskee

- valmentavan koulutuksen suoritusaikaa (11 §)
- opiskelijaksi ottamista (43 §)
- erityistä tukea (64 §)
- osaamisen arvioinnin mukauttamista (64.2 §)

- ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamista (66 §)
- huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta (84 §)
- opiskelijan oikeutta väliaikaisesti keskeyttää opintonsa (96 §)
- opiskelijan katsomista eronneeksi (97 §)

Näissä asioissa oikaisun vaatimiseen sovelletaan hallintolain 434/2003 säännöksiä, jollei oikaisuvaatimuksen tekemisestä ole ammatillista koulutusta koskevassa laissa toisin säädetty

Hallintovalitus hallinto-oikeuteen (AKL 112 §)

Ammatillisessa koulutuksessa tehdään hallintovalitus hallinto-oikeuteen, kun koulutuksen järjestäjän päätös koskee

- opiskelijalle annettavaa kirjallista varoitusta
- opiskelijan määräaikaista erottamista oppilaitoksesta
- opiskeluoikeuden pidättämistä
- asuntolasta erottamista
- oikeutta maksuttomaan ruokailuun
- erityistä tukea saavan opiskelijan opintososiaalisia etuuksia
- oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintososiaalisia etuuksia
- oikeutta asuntolapaikkaan

Näissä asioissa valitus tehdään siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019 säädetään, jollei valituksen tekemisestä ammatillisesta koulutuksesta annetulla lailla toisin säädetä.

Muutoksenhaku opiskelijoiden oikeusturvalautakuntaan (AKL 113 §)

Ammatillisessa koulutuksessa tehdään valitus opiskelijoiden oikeusturvalautakuntaan, kun koulutuksen järjestäjän päätös koskee

- opiskeluoikeuden peruuttamista
- opiskeluoikeuden palauttamista

Näissä asioissa valitus tehdään siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (2019/808) säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä

7. Muut säännöt

7.1 Nimenkirjoitusoikeus ja asiakirjojen allekirjoittaminen

Opiskeluoikeuden ja kurinpitoasioiden toimielimen, Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän opiskelijan oikeusturvatoimikunnan päättämät asiat, annettavat lausunnot ja huomautukset allekirjoittaa toimielimen puheenjohtaja.

7.2 Toimikunnan jäsenten palkkiot

Opiskelijan oikeusturvatoimikunnan koulutuskuntayhtymän ulkopuolisille jäsenille maksetaan palkkiota Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän hallintosäännön mukaisesti.

7.3 Voimaantulo

Tätä toimintaohjetta noudatetaan 1.3.2021 alkaen.